

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТИ В ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ ОСОБИСТО ПОМАГАВ ФРАНЦУЗЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ МІСІЇ

ВАШИНГТОН. — Сенатор Остин, член сенатського комітету військових справ, зробив заяву, що президент Рузвельт робив особисті заходи, щоб допомогти французькій військовій місії набутти наймодерніші американські літаки. Остен говорив, що військові знавці протестували проти цього, щоб чужа держава набувала ті літаки, що творили секрет американського летунства, але це не помогло.

АСИСТЕНТ СЕКРЕТАРА МОРГЕНТАВА УСТУПИВ.
ВАШИНГТОН. — Асистент секретаря фінансів, Тейлор, вніс на руки президента резигнацію, в якій говорить, що в його департаменті створилися такі відносини, які змушують його до резигнації. Деякі круги пояснюють це в той спосіб, що секретар скарбу, Моргентав, при помочі американських фінансів впливає на міжнародні події, а цього Тейлор не міг знести.

ПРЕЗИДЕНТ ЖАДАЄ ГРОШЕІ НА ПРОЧИЩЕННЯ ВОД.

ВАШИНГТОН. — У своїй посланні до конгресу президент поставив внесок, щоб конгрес застановив над тим і придбав два біліони доларів на боротьбу з заневищенням вод по різних місцевостях Америки. Також президент апелював, щоб використовувати засоби природної енергії для піднесення добробуту людей.

СЕЗОН НА СКАНД.

НЮ ЙОРК. — Судові власті відрозу завісили суддю Рудича в урядованні, як тільки дістали обвинувачення від спеціального дослідника судових справ, Ейміна. В обвинуваченні є наведені різні іреккупства Рудича, які він переводив на спілку із власниками бондових компаній, з яких деякі знаходяться вже під ключем. А також там говориться, що суддя Рудич раз взяв сто доларів, щоб завісити кару одній проститутці. Суддя Рудич не раз серед ночи мав приймати людей і побирати від них хабарі. Судові власті, завісивши Рудича в урядованні, дали йому шість днів відповісти на ці закиди.

СУДДА КЕШО ПО ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО „ПОМИЛКИ“.

НЮ ЙОРК. — Під невимовними допитами прокуратора Дюя, суддя Кешо, якого потягнуто на розправу Гайнса, як свідка, признався, що поробив деякі помилки в справах одних поліс, які він колись розглядав в судді. А прокуратор Дюй закидав Кешові, що ці „помилки“ він поробив на припоручення Гайнса, політичного лідера Тамеу Голу, якого тепер судять за звязки з рекетірами. Кешо це заперечував.

ВІДІЗД ПРЕЗИДЕНТА НА ВАКАЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт удав на воєнних кораблі „Вашингтон“ на Карибське море на вакації. Відпочиваючи він там буде також приглядатись великим морським маневрам й ловити для розривки рибу.

ЗАПОВІДАЄ „ЧИСТКУ“ В ЮНІАХ.

НОРТ ТЕРІТАВН (Ню Йорк). — Перед членами місцевої юнії автомобілевих робітників, головний передсідник автомобілевої юнії, Гомер Мартин, виголосив промову, в якій сказав, що буде далі нещадно вичищувати свою юнію з „комуністів, брехунів і лайдаків“, які пробують знищити юнію. Він теж заповів нещадну боротьбу з президентом К.П.О., Джаном Луїсом.

ДУРНІ СВАРКИ ПРИЧИНОЮ ВБИВСТВА.

НЮ ЙОРК. — Департамент дослідів „Метрополитен Лайф Іншуренс Ко.“ подав до відома, що половина душегубств є поповнена із сварок, що мають найдурніші причини. Та дуже часто душегубець є під впливом алкоголю. Далі причиною душегубств є любов і заздрість. Та в любовних душегубствах більший відсоток жертв творять ті, що є люблені, а не ті, що пробують комусь любов відобрати.

ВИНАЙШЛИ НОВИЙ ЦВІТ.

НЮ ЙОРК. — Огородники і цвітярі зарекомендували в готелі Вальдорф Асторія новий цвіт, який їм вдалося витворити через зхрещення двох різних рослин. „Матірню“ цього цвіту є велика африканська рослина, звана по латинськи „тагетес еректа“, а „батько“, маленька собі і дрібненька рослина з Франції, але з тої громади; зветься „тагетес патуля“. Їх „дитина“ це дуже гарний червоно золотистий цвіт і зветься „меріголд“. Витворив її філадельфійський огородник Дейвд Бурпі.

ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ЗАНЕПАДАЄ.

НЮ ЙОРК. — Лікар Колумбійського університету, д-р МекКестлін, заявив, що студенти цього університету часто занепадають на хвороби шлунка й інші недомогання через перепрацьовання і фінансові клопоти.

НАУКА МОЛОДОЇ ПРИНЦЕСИ.

Життя осіб пануючого дому в нинішні часи звичайно повне всякого роду публичних церемоній, як відкривання встанов, роблення переглядів, тощо. До таких обов'язків їх заправляють змалку. На образку 11-літня княжна Йосифіна Шарльота, найстарша дочка бельгійського короля Леопольда, бере участь у відвідинах публічної ратушкової стації. Її мати, королева Астрида, згинула в автомобільнім випадку в Швейцарії в 1935. році.

ЖИДИ ДАДУТЬ СОБІ РАДУ В ПАЛЕСТИНІ.

В Торонто на жидівським конгресі, Барух Цукерман, член світового конгресу, заявив, що коли демократичні держави покнають Італію і Німеччину, які піддують арабів проти жидів у Палестині, тоді самі жиди впорються з арабами.

ДІМ ОСАДНИКІВ У РІВНОМУ.

Рівенсько - костопільський відділ „Звіонзку Осаднікуф“ рішив вибудувати в центрі Рівного власним коштом репрезентативний триповерховий дім, де знайдуть приміщення польські гуртвіні, склепи, бюро й організації, світилиці та готель. Будувати починають на весні.

НІГЕР ГУБЕРНАТОРОМ ФРАНЦУЗЬКОЇ КОЛЬОНІЇ.

Перший раз в історії французької республіки нігра іменували губернатором одної колоніальної округи у Французькій Африці. Це Фелікс Ебус. Він відлетів з Ле-Бурже до кріпости Ляма. Його іменували губернатором одної округи над кордоном італійської Лібії та недалеко озера Чад. Номінацію нігра губернатором підписав міністер колоній Жорж Мандель.

ПОЖЕЖА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

В неділю 8. січня згоріла стара дерев'яна православна церква в селі Мінконович під Слонімом, яка була давніше уніятською церквою. Пожежа знищила церкву геть з усіма літургійними предметами і фелонами. Хоч пожежу запримирили люди по замкненні церкви після богослуження вогню не вдалося вже вгасити. Метричальні книги вдалося врятувати лише тому, що вони були в помешканні пароха. Причина пожежі „невідома“ польської поліції!

ВОРОЖА ПРОПАГАНДА ПРОТИ НІПОНСЬКОГО ТОВАРУ.

Хтось по Канаді розпустив вістку, будто би до різних міст Канади з міста Ст. Павл, Злучені Держави, були розіслані посилки пензлів до голення ніпонського виробу: будто би ті пензлі були затроєні. Було сказано, що хто би уживав тих пензлів, то певно затрується на невилічиму недугу і помре.

Ця поголоска дійшла до відома федерального уряду в Оттаві, який телеграфічно наказав ті посилки сконфіскувати. Між іншим вістка доносила, що зі Ст. Павл відіслано до Флін Флон, Ман., посилку зі зараженими пензями. Однак поліція ствердила, що до Флін Флон не надійшла ніяка посилка пензлів. Те саме ствердила поліція й по інших місцевостях. Виходить, що хтось свідомо придумав байку, щоб нею непокоїти канадський загаль а головно, щоб шкодити ніпонському імпортові до Канади.

БДЖОЛА ДУЖЕ ДОБРЕ БАЧИТЬ.

Всі ми знаємо, що бджоли легко розпізнають всякого роду цвіти та запам'ятовують собі вигляд околиці. А д-р Матильда Герц, що робить дослідди над бджолами при Кембріджському університеті в Англії, каже, що око бджоли так досконало розвинене, що, мабуть, бачить і такі барви, яких люди не бачать. Дослідди показують, що бджола, наприклад, бачить і позафіолетові барви.

ЖЕБРАК З 3,836 ЗЛОТИМИ.

Підас облави на жебраків у Варшаві затримали 49-літнього Вайтрава, в якого убранні знайшли 3,836 злотих.

МАВЗОЛЕЙ КЕМАЛЯ АТАТЮРКА.

Турецький уряд вибрав на горбі, коло Анкари, місце для мавзолею Кемалю Атаатюрка. Мавзолей буде видно з усіх кінців столиці.

ІСТОРІЯ НАШИХ ДНІВ.

До українця К., який купив собі недавно примірник „Нового Часу“ в кіоску перед відіздом залізницею з Підзамча у Львові, підступив на залізничному дворі якийсь молодий чоловік і попросив позичити прочитати часопис. Хоч як наш громадянин не хотів позичити, то дальших проханьх таки позичив на хвилину прочитати часопис. Читали його (досить скоро) якісь три молодці. Часопис скоро звернули громадянинові К. Незабаром при відізді поїзду поліція перевела ревізію в гр. К., який і мусів залишитися до чергового поїзду. А тепер прийшов до гр. К. карний наказ заплатити 100 зл. або відсидіти 4 дні за... поширювання „сконфіскованої“ преси. Закладаючи, що згадане число часопису було сконфісковане. Гр. К. відкликався до суду, де докаже, що згадане число часопису купив у кіоску несконфісковане й що конфіскація наступила аж зовсім пізніше.

ЧОМУ МАЄМО ДВІ НИРКИ?

Коли людині виріжуть одну нирку, то оставша нирка „зараз понче“ побільшуватися, щобби виконувати і ті чинности, що припадали на вирізану нирку. А відомо: нирки — то щільна тіла. Опишуть його. З тієї самої причини, що маємо дві нирки, маємо і двоє очей, і два вуха і дві дірки в носі. Пригода подбала про те, щоб на випадок втрати, наприклад, одного ока, можна послугуватися тим оком, що ще осталося.

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА ПОТРЕБУЄ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ

ПРАГА. — Кореспондент часопису „Ди Ню Йорк Таймс“ подає, що до Праги прибув Юлій Ревай, міністер транспорту в Карпатській Україні, й домагався від федерального уряду фінансової допомоги. Міністер заявив репортерам, що Карпатська Україна потребує такої допомоги для відбудови. Він також висказав надію, що українці в чужих державах поспішать Карпатській Україні з допомогою.

Жиди зголосились з допомогою.

Міністер Ревай подав далі, що заграничні жидівські організації запропонували поважну грошеву позичку Карпатській Україні, але подали зятяжкі вимоги. При тому міністер підкреслив, що Карпатська Україна не буде розв'язувати жидівської проблеми шляхом драстичних заряджень вже навіть тому, що такі радикальні кроки придачилиби ціле економічне життя краю. Сказав, що жиди становлять в Карпатській Україні 12% населення, але держать у своїх руках 95% всієї торгівлі.

КАРА ЗА ПОСТАВЛЕННЯ ХРЕСТА.

ЛЬВІВ. — „Діло“ (ч. 22) подає, що польське старство в Лівську покарало о. Миколу Габака, адміністратора парохії сіл: Лопінка-Тискова-Бук, карою 50 злотих за поставлення хреста в 950-ліття хрещення Руси-України. Те саме старство покарало о. Габака ще другою карою в сумі 10 злотих за збірку на „Рідну Школу“ підчас весілля в Івана Михалишина з Тискови.

БЕРУТЬСЯ ДО ДЕКЛЯМАЦІЇ.

ЛЬВІВ. — „Робітничий Голос“ (ч. 1) подає, що польська цензура не дозволила відспівати на концерті робітничого хору Тов. „Робітничя Громада“ у Львові пісні „Черне рілля ізорана“, а також заборонила деклямацію відомої поеми Івана Франка „Вічний Революціонер“.

АНГЛІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР В К. У.

ПРАГА. — Подають, що до Хусту відіхав англійський міністер колоній Веджвуд Бен, щоб на місці запізнятись з положенням у Карпатській Україні.

РЕВІЗІЇ.

ВІЛЬНО. — Польська преса подає, що переведено ревізію серед українських діячів і студентів, що перебувають у Вільні та найдено чимало „компрометуючого матеріалу“, і то особливо серед кореспондентів львівських українських часописів. Та все те держить поліція — у тайні.

ЗА ПЕРЕХІД НА К. У.

СТАНІСЛАВІВ. — Польський суд покарав а-рештом 14-літнього Петра Совія і 18-літнього Дениса Демчишина (дістав шість місяців!) за те, що не маючи змоги вчитись у Польщі, намагались перейти нелегально до Карпатської України, щоб там учитись в українських школах. За те саме засудив суд Володимира Кордубу, студента філософії і Петра Кулима, абсолювента семінарії, обидва зі Львова, по 10 місяців в'язниці, а Маріяна Калитяка, безробітного з Коломиї, на кару 6 місяців в'язниці. („Діло“ ч. 19).

„КАРПАТСЬКА УКРАЇНА“.

ХУСТ. — Під повищим наголовком почав виходити в Хусті новий український часопис для селянства. Часопис виходитиме двічі в тиждень. Перше число появилася з датою з 25. січня 1939.

ОБСАДЖУЮТЬ УКРАЇНЦЯМИ.

ХУСТ. — Державними залізничними автобусами в Карпатській Україні зачали їздити шофери-українці: 10 членів Карпатської Січі та 10 б. автошоферів з української імміграції в Чехах.

ХТО ВВІЙШОВ У КАНДИДАТИ НА ПОСЛІВ?

ХУСТ. — Кандидатами до першого сойму Карпатської України були особи, що загально відомі зі своєї громадянської праці. Вибори відбувались під кличем: Один Бог, Один Нарід, Один Національний Провід. Кандидатами поставлено: 9 селян, 5 священиків, 4 учителів, 2 лікарів, 2 інженірів, 2 суддів, 2 журналістів та кількох представників інших професій.

ЗАБОРОНА КОЛЯДУВАТИ ПО УКРАЇНСЬКИ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — В цілій Буковині й Басарабії румунська влада розв'язала всі українські культурні й економічні товариства. Не сталося це тільки в одних Чернівцях. Також закарала румунська влада колядувати по селах по українськи підчас Різдва.

„СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК“.

КИЇВ. — Наладнано першу українську колірну фільму, якою є „Сорочинський Ярмарок“, зложений на підставі творів Гоголя.

НЕ ВІДКЛАДАЙМО ПРАЦІ НІ ДОПОМОГИ, ЩО ПІ ТРЕБА ВИКОНАТИ
ТЕПЕР. КОЖНЕ ДІЛО МАЄ СВОЙ ЧАС. ТОМУ СЕЙЧАС ПОСИЛАЙМО ЖЕРТВИ НА УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У СВІТОВІЙ ВИСТАВІ, НА ТАКУ АДРЕСУ:

NICHOLAS MURASZKO, Treasurer

UKRAINIAN AMERICAN EXPOSITION ASSOCIATION
P. O. Box 1014, Church Street Annex, New York, N. Y.

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

ПОЛАМАЛИ ТРАДИЦІЮ.

Так звана Гудсонська Гілда, "сусідська" організація в Нью-Йорку, завела практичну школу для матерей. Школа практична в тому розумінні, що "ученицям" ніхто не викладає; кожна з них дістає "класу" дітей у віці від 2 до 4 літ і має ці діти повести через кілька годин у день.

Поведінці такої учениці-матері приглядається з боку вчений спеціаліст у справах виховання дітей і потім дає їй різні поради, як краще виховувати дітей. Отже це все така школа, себто встанова, де люди вчаться. І школа ця самим своїм існуванням ломить стару традицію, яку до недавня призначали й в Америці: що матір усе знає й що їй нічого вчитися.

Звісно, ця традиція в нас ще далі удержується й, якби хотів піддав думку, що жінка, котра виродила дитину, ще не конче знає, як її виховати, стрінувся би до загального осудом. Чи варта ламати освячену традицію?

ЯК ЦЕ РОБИТЬСЯ.

Про те, як саме відбувається ця школа для матерей, газетяр подають різні спостереження.

Один з них, наприклад, був свідком, як мати-учениця мала щось зробити з дитиною, як вони себе штуркали або й били. По старій традиції виховання мати повинна була крикнути на дітей: "Постаньте!" або: "Того не роби! Я тобі кажу!"

Замість цього вона сказала (а як сказала по давньому, то її навчили сказати): "Це її боляче". "Це їй не мило!"

Котрий з цих способів краший? І чому?

ВЛАСНА ДИТИНА.

Інший газетяр бачив, як матері прийшли вчитись виховання дітей, веденням класу, в котрій був її власний син.

Цей синок, як лише діти дістали якусь іграшку, зараз забавив її мати, а як діти її йому не давали, він, як звичайно дитина в його положенні, біг до матері, щоб вона йому забавку добула. Каже газетяр, що він ждав, що мати скаже: "Мій Томко мусить мати іграшку!" Замість цього мати сказала: "Томку, ми будемо мати іграшку всі за порядком!" Іншими словами мати сказала своєму синкові: "Ти мусиш пождати своєї черги!"

Можливо, що Томко мав враження, що мати його не любить, або що вона не любить його більше, ніж інших дітей. Можливо, що йому багато людей признало би рачице. Чи слушно?

ПРАВО МОЛОДІ.

Підчас Різдва відбувалася в Вестмінстері в Англії, конференція для умовного здоров'я. Говорено на ній багато про молодіж, бо, мовляв, як говорив Олів'єр Гвілдер, професор Університетської Колегії в Кардифі, основи здоров'я закладається у вчасній молодості. Здоров'я, виводив він, обіймає здоров'я тілесне, умовне й чуттєве, а для кожного з цих родів здоров'я для дозрівання молоді важним є відношення до осіб протилежного полу.

"І як можуть молоді хлопці й дівчата навчитись дозорового відношення до осіб другого полу", — говорив він, "як їх від себе відділюють й держаться осторожно?" Вказуючи на досвід, він говорив: "У багатьох випадках відділення полов підчас дозрівання не веде до чуттєвого здоров'я". Шкода, що не сказав він: що це таке чуттєве здоров'я?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

"МОЇ СІМПАТІЇ".

В числі 35 "Свободи" в рубриці "3 дні" згадано про "Народну Волю", яка вперто критикує "Свободу" за "пронімецькі симпатії". Додучуюсь вповні до висновку, "Свобода" і заявляю за її політичний напрям. Бути отвертим щодо свого політично-національного напрямку належить до обов'язку супроти свого народу. "Мати оригінальні клічі" а їх не подавати, це значить впроваджувати другогор в блуд; це значить мати секретну — скриту політику, яку даний особник як боїться виявити, значить, що він сам в неї не вірить або вважає, що вона протилежна духові часу й їй нецікаво.

Таж вже сам здоровий розум наказує українському народові прийняти поміч, якщо тільки вона допомагає добути волю. Соціалістично-більшовицькі блага вже аж боком лізуть Україні. Але, якщо є такі, що їм залежить на тім, щоб азійські дикуни під проводом "найгеніальнішого" різну Сталіна далі впилились кровю України, так хай ті Кайни далі видають поміч із корита рабського.

З Москви нам поміч не надіється. Ні від ляхів Варшави! Ні від румунів! І з "братами" чехами іде тяжко, дуже тяжко. А демократії: Англія, Франція, Америка? Дуже радо з отвертими раменами закута Україна їх прийме і вдячна їм буде. Але ніхто з них не спішить рятувати Україну. Як демократичним потугам світу залежить, щоб Україна відкинула поміч іншу, то чому самі не помагають? Чому кричать, що Гітлер хоче України, а самі не дають двигнути Україні? Памятаймо, що той, що потапає, не дивиться чия рука його рятує. Він хоче рятунку, от і все. Польща і досі була світу Божого не бачила, якби була відкинула поміч Франції. Очевидно, що українці не сміють заложити руки й ждати на чийсь поміч, бо буде таке, що заки сонце зійде, роса очі вість. Це певно, що хто покладається на власні сили, той найкраще рахує. Та з другої знову сторони треба памятити, що й медведя часом і кілька слабих собак поконають!

Кругом України і на Україні аж кишить від звірського хижацтва, а демократичні потенції мовчать. Правда вже пишуть, що нас є 45 мільонів. Але писати за 45 мільонів як поневолену масу і мовчати, значить, не признавати тій масі навіть найпримітивніших людських прав.

Кінець кінців, Україна не

відношення між дівчатами й хлопцями?

НЕ ВДАЛОСЯ.

Газета "Белевил Адвокат" подала була по смерті Лінкольна цікавий причинок до його особи, що рівночасно є цікавим причинком до відношення полов.

Прийшла до нього, як він уже був президентом, одна жінка й стала його просити надати її чоловікові гарну урядову посаду. "Вона говорила з ним дуже зручно й краснорічливо" — оповідав потім про це самий Лінколін, "а при тому за весь цей час підсудувалася все ближче й ближче до мого крісла, аж нарешті її обличчя просто дотикало мого й я був певний, що вона хоче мене поцілувати!"

"Тоді мені на поміч пришло моє обурення. Я відсунувся й, випростувавшись, сказав їй: "Пані, ви дуже гарні, це мене дуже спокушає, але я цього не зроблю!"

потребуватиме дорадників з "оригінальними гадками".

Краще булоб, якби така "Народна Воля" писала про народну й українську волю, а не сіяла роздорі і не допомагала більшовикам поширювати наклепи на український визвольний рух, бо тим вона вбиває українську волю, а це протилежить назві цього часопису. Хай вона не шукає між нашим народом "гітлерівських агентів", бо ті, кого вона оклеветує на своїх сторінках, боронять українську справу перед справжніми ворогами української волі.

Україна гідна дикого Москви, вандалської Варшави, циганську Румунію селом і хлібом, а ті її відплачуються криміналами, кулями шибеницями і т. д.

І то так від соток літ. Польський фашизм впаив в обійми більшовизму. І не кусаються, а радяться, як то з України дальше шкуру дерти. Ще обидвоє перед світом брешуть, що Україна так їх любить, що "не опустить їх аж до смерті". І "мадяр" — поляк два братанки". Всі вони як одна "родина" — проти України.

Чи бачить це все "Народна Воля"?

І чи в таких обставинах не повинні ми думати самостійно, з точки інтересу України. І так тільки розв'язувати і наше відношення до Німеччини.

Це не є ніякий відворот від демократії. Ні. Коби тільки самі демократії захотіли щось

зробити для справи визволення України. І у тому сукупстві, в демократії, а не в нас. Володимир Мілішович.

ЧИТАННЯ ЧУЖОЇ ПРЕСИ.

Від кількох тижнів ведеться на сторінках "Свободи" дискусія в справі читання українцями польської преси. Є це справа важна і як така повинна бути як слід розглянена.

Безперечно, що читання польської преси може бути шкідливим для одиниць українського народу, але лише таких, які ззагалі не читають української преси та самі не знають, що вони є. В такому випадку, кінцевим є вміло підходити до цих одиниць, постаратися їм витолкувати спосіб читання польської преси, а разом дати спромогу прочитати українські часописи. Треба хотіти знайти властиву причину, чому дана людина не читає своєї преси, але не треба накидуватись на неї. Так, як може поникнути нашій людині польська преса, так само може це зробити українська газета, така як "Українські Вісти" чи їм подібна. Як в одному, так і в другому випадку, вони можуть збаламутити людину, яка не знає, чого вона хоче, та куди вона приналежить.

Зовсім інакше представляється справа з тими, які вповні розуміють, що вони є синами українського народу, з тими, які читають українську

національну пресу та беруть живу участь в українському народному житті. Для тих може і треба часами заглянути до польської преси та довідатись, як вона думає, що би опісля, коли знайде конечність, можна було у відповідний спосіб протиставитись польським брехням.

Гром. Г. Климишин навів у своїм дописі до "Свободи" слова Т. Шевченка "чужому научайтесь, свого не цурайтесь". Вірю, що поступив розумно. Бо ми мусимо знати, що діється в нас, а також і те, що діється в інших. Годі сказати про тих усіх, які живуть на З. У. З. та читають польську пресу, що вони поступають нерозумно. Та хтось може сказати, що ми не живемо на З. У. З., але в Злучених Державах, де маємо повну свободу преси, де маємо рівні часописи та можемо писати в них, що захочемо. Так — це правда. Але це ще не значить, що нам не вільно читати чужинської преси. Бо коли людина має вироблений політичний світогляд, коли читає українську пресу та бере живу участь в національному житті, то не шкодить, коли вона знає про те, що пише польська чи інша ворожа нам преса.

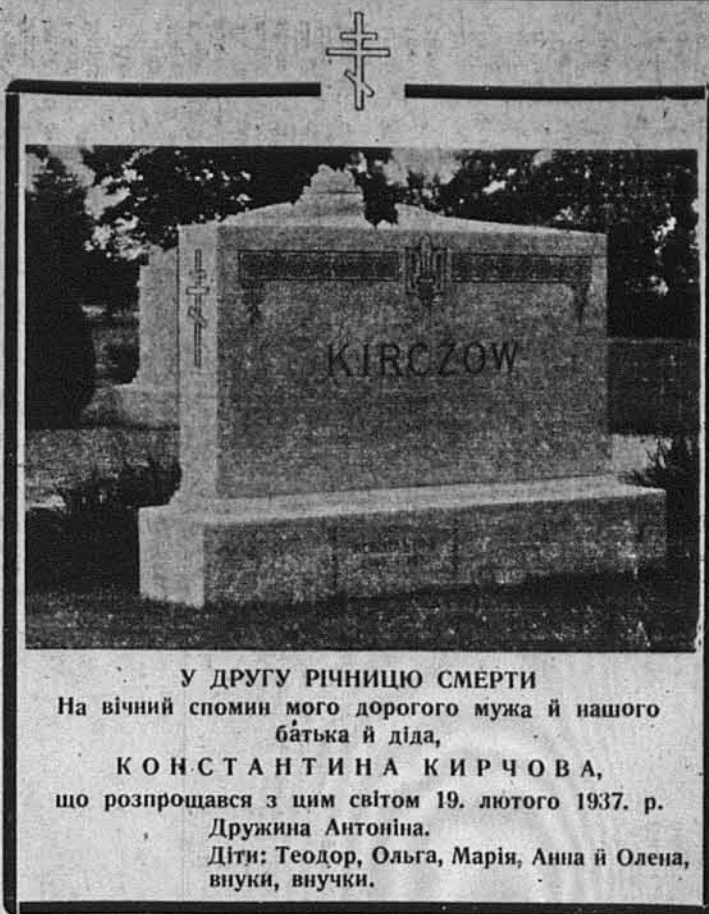
Гром. П. С. Фігун, в дописі в 35-тій числі "Свободи" пише: "Але запитаємо, скільки поляків задля цього навчання читає українські часописи?" Не знаю, кого П. С. Фігун хоче поспитати, поляків чи може нас самих. Перші напевно скажуть, що не читають, але звідкіля можемо ми це знати? Однак, коли переглянути польські часописи, то дуже часто побачимо там згадки про те, що пише "Свобода", "Націоналіст" чи "Новий Шлях". Коли говорити з поляком, який бере участь в польському житті, то можна не раз дивуватись, як він зачне розказувати про те, що пише наша преса. Звідкіля вони це знають? Думаю, що читають наші часописи, щоб знати, як ми працюємо, а тим самим, щоб знати як нам ліпше шкодити. Ми можемо й в ворожій нам пресі знайти матеріал, який може бути в відповідний спосіб використаний для нашої справи. Та треба вміти читати ворожу пресу. Інакше краще її не читати. М-шович.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Акрон, О. — Жертва на Карпатську Україну, проголошена в ч. 35 "Свободи", похвалила від Союзу Українок, відділ 9.

На початку був спокій...

— Татку, скажи мені, а що було перед виходом радія? — Що було? Був, синочку, спокій у хаті...

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
На вічний спомин мого дорогого мужа й нашого батька й діла,
КОНСТАНТИНА КИРЧОВА,
що розпрощався з цим світом 19. лютого 1937. р.
Дружина Антоніна.
Діти: Теодор, Ольга, Марія, Анна й Олена,
внуки, внучки.

3 РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

3 праці Злучених відділів У. Н. Союзу.

На чергових зборах Злучених Союзівих відділів, дня 14. лютого б. р. вирішено такі справи:

1) **Звіт уряду.** Предсідник д-р В. Галан повідомив, що організаційна праця відділів поступає. Урядники і союзовці брали живу участь у збірковій акції на допомогу Карпатській Україні й цій їхній праці треба завдячити великий успіх цієї допомогової акції. Союзівці ще раз дали доказ, що вони не тільки члени найбільшої допомогової організації, але й карні сини нашого народу.

Касіер М. Рибак здав звіт з Дня Подяки, який прийнято одноголосно.

Секретар, головний радний С. Слободян, звернувши увагу відділових урядників на внутрішнє діловодство у відділах.

2) **Другий Союзівий Звиг.** Збори рішили устроїти Другий Союзівий Звиг літом цього року та доручили комітетові в складі громадян Головатого, Рибак, Лезняка, Рудакевича та Чорномаза вибрати догідне місце та день.

3) **Молодечий Баль.** Заходом Молодечого Відділу У. Н. Союзу та його Безпалової Дружини відбудеться Перший Молодечий Баль У. Н. С. в суботу, дня 18. лютого в Українській Галі 847 Н. Френклін вулиці.

Рішено взвати усіх союзівців до участі в балі, щоб тим заохотити нашу молодь до кращого раці.

4) **Український Город у Філядельфії.** В дискусії над закупом українського городу у Філядельфії рішено вести цю працю в порозумінні з іншими організаціями та скликати загальні збори усіх організацій.

5) **Другі господарські наради.** В неділю, дня 26. лютого б. р. відбудеться у Філядельфії Другі Господарські Кооперативні Наради, скликані заходом У. Будівельно-Позичкового Товариства. Предсідник д-р В. Галан заявив, що вже на перших господарських нарадах минулого року, привні делегати розкрили перед нашим громадянством руйнуючу роботу інтернаціональних організацій — зокрема на полі життєвого забезпечення — та взивали головні наші допомогові організації до рішучої боротьби з цєю интернаціональною залою.

Другі наради мають обговорити можливість організації нашої імміграції у

розбудові Карпатської України. Це справа великої ваги, яка дорога зокрема усім Союзівцям. Тому всі відділи У. Н. Союзу повинні взяти участь у цих нарадах.

6) **Біжучі справи.** Вибір уряду Злучених Відділів на біжучий рік відбудеться на наступних зборах в місяці квітні.

Гол. радний С. Слободян повідомив, що річні збори головного уряду У. Н. Союзу відбудуться в Шікаго.

Управа Злучених Відділів У. Н. Союзу у Філядельфії, Па.

ДЕШО ПРО НІС.

Безсумніву тезою про спільноту людської мови моглоб послужити те, як різні народи називають нис. Тяжко знайти слово, що в усіх народів булоб таке подібне і майже однакове, як слово "ніс". Орган нюху, що в українській мові зветься нис, зветься так само майже в усіх славянських мовах. По російськи, польськи, чеськи, словацьки, словінськи і ін. славянських мовах зветься він "нос". В англосаксонських діалектах є ріжні подібні назви назви на означення носа: "наезе", "назе", "носе", як і англійська мова зве нис "новс". Шведи зовуть нис "неза", данці "незе", голландці (і фламандці) "невс", португальці й еспанці виговорюють однаково, лише з малою зміною ріжницею "наріз", греки "рінос", французи "нез", ісландці "пес", італійці "назо", старинні римляни "назус". Здається, що всі ті назви мають свій початок в індоєвропейській прамові: санскриті, яка цей орган називає раз "нас", раз "наса". Зате мадяри мають уже інакшу назву на означення носа, а саме зовуть його "ор", самоеди "піе", бретонці "брі", фіни "нечи". Можливе, що назва "ніс" пішла відси, що коли людина кризь нис вдишає повітря і напружить слух, чує слабкі співзвучки "н-с".

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР.

КОЛИ Є ДОБРИЙ ВИБІР.

● ЖЕЛЯТИНОВІ, релігійні 5 ц.
● КНИЖКОВІ з віршами 5 ц.
● УКРАЇНСЬКІ картки з гарними колірними зображеннями, без видрукунаних поздоровлень. Надаються на всякі свята, можуть бути вислані як великодні картки, спеціально до американців, щоб представити нашу візори 5 ц.
При замовленні просимо точно написати, котрий ріл карток Вам вислати. Карток на кредит або на с. о. д. не висилається.
Замовляти в книгарні "Свобода":
"СВОБОДА"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

УЖЕ ВИЙШЛА НАКЛАДОМ ОБЕДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ СЛАВНА ПОЕМА ІВАНА ФРАНКА

МОЙСЕЙ

в англійським перекладі
ВОЛОДИМИРА СЕМЕНИНИ
з передмовою Степана Шумейка
про життя й літературну діяльність
Івана Франка.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовляйте в книгарні "Свободи":

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДО КОНЦЕНТРАЦІЙНИХ ТАБОРІВ.

Жовнірів льоалістичної еспанської армії, що перейшли французьку границю, французькі зброї, в конц. таборах.

